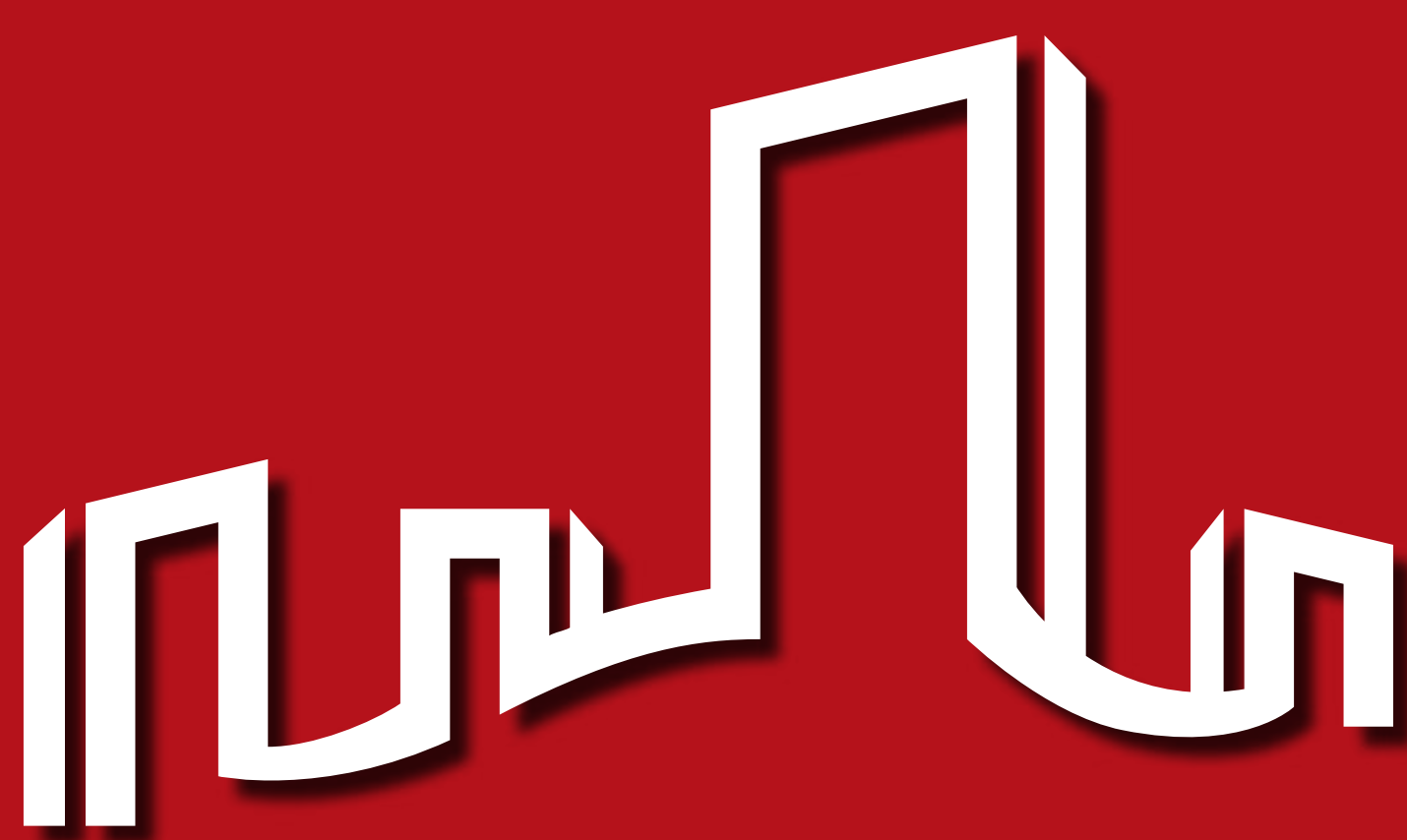

Grenda Fånes ligger i Nordbygda - på nordsida av Frosta, og var fra gammelt av den eneste naturlige havna på denne sida av bygda.

I perioder kunne det ligge mange fiskebåter her i le for de største stormtakene. Fånes hadde eget dampskipsanløp fra 1872 – først med utror til båtene, fra 1895 egen kai. Kaia ble lagt ned da skipstrafikken til og fra Trondheim opphørte rundt 1960. Navnet Fånes kommer muligens av «faaen» som betyr bleik, og kan vise til fargen på berg eller stein ned mot sjøen her. Flere steder i området er det gravrøyser en mener stammer fra bronsealderen. I forbindelse med bygging av en molo for fritidsbåter ble det i 2003 funnet rester etter ei vikingehavn tidfestet til rundt år 1000 e.Kr. Anlegget besto av 12-14 trestokker, og har helst trolig vært en kassekonstruksjon fylt med stein. Havna kunne dermed blitt brukt både til kai og molo. Restene etter dette havneanlegget er nå ved Vitenskapsmuseet i Trondheim.

En mulig bruker av havna kan ha vært Olav Vigdeild som hadde høvdingesete på Viktil, rundt to kilometer sørvest for havna. Olav Vigdeild var Hertug Skules mann og kjempet mot kong Håkon Håkonsson og birkebeinerne. Olav Vigdeild var blant annet fører for 14 langskip som vinteren 1239-40 skulle til Bergen for å ta kongen. På grunn av motvind, og at ryktet gikk foran dem, ble planene endret og de herjet ei stund på Møre. Etter dette ble han med Hertug Skule og kom i kamp med birkebeinerne ved Vestre Strete i Oslo. Her flyktet vårbelgene, og Olav søkte tilflukt i

Faaneshamn ca. 1905.

Lavranskirken og fikk grid der og berget dermed livet. Henrik Ibsen skriver om denne kampen i Kongs-Emnerne. Likeså kan en lese mer om Olav Vigdeild i Håkon Håkonssons saga.

I perioden 1428-1450 brukte erkebiskop Aslak Bolt området ved havna for sine reiser videre innover Trondheimsfjorden. I tradisjonen kalles leia mellom Fånes og

Laberget på sørsida av bygda fortsatt for Erkebiskopens vei. Dette tyder på at kanskje flere erkebiskoper enn Aslak Bolt benyttet seg av både vegen og havna. Gården Faanes Nedre var en periode eid av Wiljam Wessel, bror av den Peter Wessel Tordenskiold. Like ved havna lå et såkalt saalhus, sælehus eller herberge der reisende kunne overnatte.

Fånes fyrlykt ble satt opp i 1913 og er fortsatt i drift.

Frostatien som omkranser nesten hele Frosta går også gjennom Sandberga, Fånestangen og Viktil hyttefelt. De siste åra er det bygd mange hytter her, hytter med flott beliggenhet, fin utsikt og kveldssola som speiler seg dovent i Trondheimsfjorden.

Fyret på Fånes ble satt opp i 1913. Foto Frostingen

Naustrekka. Foto Frostingen.

Utsikt mot Fånes sett fra Bjørnbittet. Foto Torun Nesse.

Bauta ved Fånes. Foto Frostingen.